

DEBRECENI
EGYETEM
EGÉSZSÉGÜGYI KAR

***PROGRAM ÉS
ELŐADÁSKIVONATOK***

TUDOMÁNYOS DIÁKKÖRI KONFERENCIA

***DEBRECENI EGYETEM
EGÉSZSÉGÜGYI KAR***

2018. február 22.

**DEBRECENI
EGYETEM
EGÉSZSÉGÜGYI KAR**

A 2018. évi TDK Konferencia

helyszíne: Torony tetőtéri előadó
DE EK, Nyíregyháza
Sóstói u.2-4.

időpontja: 2018. február 22. (csütörtök) 10⁰⁰óra

Program:

10⁰⁰ Köszöntés
Dr. Kiss János főiskolai tanár, tanszékvezető, tudományos dékánhelyettes

10¹⁰ TDT elnöki beszámoló
Jávorné Dr. Erdei Renáta adjunktus, TDT elnök

Plenáris előadás

10²⁰ Dr. Feldmann Ádám egyetemi adjunktus, Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar, Magatartástudományi Intézet
Big Data módszerek szerepe és helye az egészségügyben

10⁴⁵ Szünet

11⁰⁰ Szekció ülések

Társadalomtudományi Szekció ülés

Helyszíne: Torony tetőtéri előadó

Az Értékelő Bizottság elnöke: Dr. habil Fábián Gergely főiskolai tanár, általános és fejlesztési dékánhelyettes, tanszékvezető

tagok: Jávorné Dr. Erdei Renáta adjunktus
Dr. Takács Péter főiskolai docens
Dr. Mohácsi Bernadett adjunktus
Potyók Petra hallgató

„Inkubátor” Szekció ülés

Helyszíne: A épület 324-es terem

Az Értékelő Bizottság elnöke: Dr. Szoboszlai Katalin főiskolai docens, tanszékvezető

tagok: Dr. Ludescher Gabriella adjunktus
Újváriné Dr. Siket Adrienn főiskolai docens
Dr. Hüse Lajos főiskolai docens
Varga Balázs Bence hallgató

13¹⁵ **Ebéd**

14⁰⁰ **Workshop**

Helyszíne: A épület 324-es terem

Beszélgetés és a Big Data módszerek gyakorlati továbbgondolása Dr. Feldmann Ádámmal.

Moderátor: Dr. Takács Péter főiskolai docens

Helyszíne: Torony tetőtéri előadó

Határon átívelő együttműködési lehetőségek a Hallgatói Tudományos munkában.

Moderátor: Jávorné Dr. Erdei Renáta

Résztevők: Dr. Batori-Tartsi Zita – Ungvári Nemzeti Egyetem

Dr. Belényi Emese - Partiumi Keresztény Egyetem

Dr. Fábián Gergely – Debreceni Egyetem Egészségügyi Kar

Dr. Sántha Ágnes - Sapientia Erdélyi Magyar

Tudományegyetem

15⁰⁰

Értékelés, a konferencia zárása.

Jávorné Dr. Erdei Renáta TDT elnök

Balogh Erzsébet TDT titkár

Társadalomtudományi Szekció

1. Kupeczik Éva, Debreceni Egyetem Egészségügyi Kar – Ápolás és Betegellátás Alapszak, Mentőtiszt szakirány III.évf.
Az ápolás - és betegellátás alapszakos hallgatók pályaválasztását befolyásoló tényezőinek, pályaelhagyási kockázatuknak és a mentőtiszt, szülésznő, ápoló hivatások megítélésének feltárása.
Témavezető: Dr. Hüse Lajos
2. Csarnainé Pálosi Rita, Debreceni Egyetem Egészségügyi Kar - Egészségügyi tanár mesterszak II.évf.
A tanulási motiváció vizsgálata a középfokú tanulmányokat folytató diákok körében.
Témavezető: Rusinné Dr. Fedor Anita
3. Diósi Dóra, Debreceni Egyetem Egészségügyi Kar – Szociális munka alapszak III.évf.
Mennyi az anyyi a fehérgyarmati és kárpátaljai középiskolásoknál? Rizikómagatartás a határmenti fiatalok körében.
Témavezető: Dr. Huszti Éva
4. Orgován Valentina, Debreceni Egyetem Egészségügyi Kar – Szociális munka alapszak III.évf.
Drog káoszerepben a magyar - ukrán határszéli középiskolákban.
Témavezető: Dr. Huszti Éva
5. Tolnai Gabriella, Debreceni Egyetem Egészségügyi Kar – Ápolás és Betegellátás Alapszak, Ápoló szakirány IV.évf.
Pszichoterápia nővéri szemmel.
Témavezető: Radó Sándorné

6. Furkó Imre Zsolt, Debreceni Egyetem Egészségügyi Kar – Ápolás és Betegellátás Alapszak, Ápoló szakirány IV.évf.
A daganatos betegek megküzdési stratégiáinak szerepe az ápoló-beteg kapcsolatban.
Témavezető: Hajdúné Demcsák Livia

7. Horváth Renáta, Debreceni Egyetem Egészségügyi Kar – Szociális munka és szociális gazdaság mesterszak I.évf.
A társas támogató rendszer jellemzői a Nyíregyházi Család- és Gyermekjóléti Központ Huszár telepi telephelyén nyújtott szolgáltatások igénybe vevői körében.
Témavezető: Dr. Huszti Éva

8. Sebő Orsolya Zsuzsanna, Debreceni Egyetem Egészségügyi Kar – Szociális munka alapszak II.évf.
A család szerepe a sikerek elérésében.
Témavezető: Dr. Huszti Éva

„Inkubátor” Szekció

1. Huda Salman, Debreceni Egyetem Egészségügyi Kar – Egészségügyi szociális munka mesterszak I.évf.
Social and psychological aspects of homosexuality.
Tutor: Dr. Sárváry Andrea
2. Hargitai Róbert, Debreceni Egyetem Egészségügyi Kar – Szociális munka alapszak IV.évf.
Demens beteg a családban. „A demencia korai felismerésének lehetséges „jelzőerei”.
Témavezető: Dr. Ludescher Gabriella
3. Horváth Cintia, Debreceni Egyetem Egészségügyi Kar – Szociális munka alapszak II.évf.
Családi háttér szerepe a fiatalok egészségmagatartásában.
Témavezető: Dr. Hüse Lajos
4. Kiss Edina, Debreceni Egyetem Bölcsészettudományi Kar – Pszichológia Alapszak I.évf.
Életminőség és betegségteher az SZSZBMK Sántha Kálmán Szakkórház addiktológiai és gerontopszichiátriai osztályán.
Témavezető: Dr. Hüse Lajos
5. Koller Aletta, Debreceni Egyetem Egészségügyi Kar – Egészségügyi Gondozás és Prevenció alapszak, Védőnő szakirány, III. évf.
A folsav szupplementáció szükségességének vizsgálata várandós mintacsoportban.
Témavezető: Moravcsik Kornyicki Ágota
6. Kovács Vivien, Debreceni Egyetem Egészségügyi Kar – Egészségügyi Gondozás és Prevenció alapszak, Védőnő szakirány, III. évf.
Várandósok egészségmagatartása, különös tekintettel az internetet használó várandósok fizikai aktivitására.
Témavezető: Jávorné Dr. Erdei Renáta

7. Mariana Stupak, Emily Bowes - Uzhhorod National University, Faculty of Social Sciences, Second year students Department of Sociology and Social Work
Role play game for emotional intelligence development.
Supervisor: Zita Batori-Tartsí

8. Nina Turianytsia - Uzhhorod National University, Faculty of Social Sciences, Second year student Department of Sociology and Social Work
How do social services interact with students in solving and preventing of social problems?
Supervisor: Zita Batori-Tartsí

9. Tamás Ágnes, Partiumi Keresztény Egyetem, Gazdaság és Társadalomtudományi Kar I. évf. Európai Szociálpolitikák mesterszak
Nekünk lehetne jövőnk?! Autista fiatalok foglalkoztatáspolitikai perspektívái Nagyváradon
Témavezető: Dr. Belényi Emese

**DEBRECENI
EGYETEM
EGÉSZSÉGÜGYI KAR**

Absztraktok

Big Data módszerek szerepe és helye az egészségügyben

Dr. Feldmann Ádám egyetemi adjunktus

Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar, Magatartástudományi Intézet

Az EU munkavállalóinak 8%-a az egészségügyben dolgozik egy olyan szektorban, amely a teljes GDP 10%-át adja. Az öregedő társadalom, amellyel együtt jár a krónikus megbetegedések emelkedő száma, valamint az új diagnosztikai, kezelési és terápiás eljárások emelkedő ára, kihívásokat teremt az EU egészére nézve. Az adattudomány segítségével azonban ezek a nehézségek könnyebben kezelhetővé válnak. Az egészségügyi szolgáltatások módszereinek egy új forradalma alakul ki a szemünk előtt. Az előadás célja, hogy bemutassa azokat az eszközöket és lehetőségeket, amelyet a Big Data technológiák nyújtanak az egészségügynek és ezen keresztül a társadalom egészének. A különféle gépi tanulási módszerek segíthetik a diagnosztikai munkát, optimalizálhatják a betegutakat és újabb gyógyszeres hatásmechanizmusokat tárhatnak fel. Ezek együttes hatása nemcsak a költséghatékonyságot növeli, de új, hozzáadott minőséget is teremt a rendszerben.

Az ápolás-és betegellátás alapszakos hallgatók pályaválasztási aspirációiknak, pályaelhagyási kockázatuknak és a mentőtiszt, szülésznő, ápoló hivatások megítélésének feltárása

Kupeczik Éva

Témavezető: Dr. Hüse Lajos

Debreceni Egyetem Egészségügyi Kar, Egészségtudományi Intézet, Ápolás és Betegellátás
Alapszak, Mentőtiszt szakirány

Absztrakt. A mentőtiszt pályáról gondolják a hallgatók és a középiskolai tanulók, hogy elsősorban a pozitív értékekkel jellemezhető a szakmájuk, róluk gondolják azt, hogy ők egy „csapat”. A szülésznő pályát a középiskolás tanulók, mentőtiszt és ápoló hallgatók ugyancsak a szülésznő szakma célcsoportjával, az anyával és az újszülöttel reprezentálja, azokkal, akikért ez a szakma megszületett, míg a szülésznőknél a személyes értékek hangsúlyosak. Az ápoló hivatás jellemzésénél jelent meg a legnagyobb mértékben a munkafolyamatra, valamint a szervezeti jellemzőkre utaló szavak használata, vagyis a hivatást elsősorban a rendszerükkel jellemzik a hallgatók és a tanulók. A Fontosság- Várakozás felmérés eredményei megmutatták, hogy az általam említett összes szempont mind a szülésznő, mind a mentőtiszt, ápoló hallgatóknál valamilyen mértékben, de pályaelhagyási kockázatnak számít, viszont a mentőtiszt hallgatók közül kerültek ki a legtöbben azok a hallgatók, akiknek az említett szempontok mégsem bírnak akkora kockázattal. Mindhárom szakirány tekintetében magas kockázati faktort jelent a fizetés-munkaidő aránytalanságának és a társadalmi megbecsültség hiányának érzete. A ráépülő kutatás során a mentőtiszt hallgatók úgy érzik, hivatásukat a társadalom tagjai úgymond közepes mértékben értékelik a megbecsültség függvényében. Ez a szakirányok válaszainak összevetése során az ápoló hallgatóknál jelenik meg legkevésbé, a szülésznő hallgatóknál pedig a leginkább. A képzőintézmény és szakirány melletti döntésükkel elsősorban a mentőtiszt, majd az ápoló hallgatók a legelégedettebbek, a szülésznők közel egyharmada, ha újból választhatna, nem ezen a szakirányon kezdené meg tanulmányait. A korai pályaválasztási döntéshozatal a mentőtisztek esetében nagyobb arányban megmutatkozik, mint a szülésznő vagy ápoló hallgatóknál. A mentőtiszt és szülésznő szakirány hallgatók közel felének van a családjában már egészségügyi dolgozó, míg az ápolók csupán egy harmada mondhatja ezt el magáról, mindhárom szakirány esetében leginkább az anya személyében. A legelterjedtebb családon belüli egészségügyi pozíciónak az ápoló hivatás mutatkozott.

Kulcsszavak: pályaválasztás, pályaelhagyás, pályakép, hivatás

A tanulási motiváció vizsgálata a középfokú tanulmányokat folytató diákok körében

Csarnainé Pálosi Rita

Témavezető: Rusinné Dr. Fedor Anita

Debreceni Egyetem Egészségügyi Kar, Szociális és Társadalomtudományi Intézet,
Egészségügyi tanár mesterszak

Absztrakt. A tanulási motivációról hazai és külföldi szakirodalomban egyaránt olvashatunk. Jelen tanulmányban mi is azt vizsgáljuk, hogy milyen a fiatalok tanulási attitűdje illetve, hogy ez milyen összefüggésben van a fiatalok munkaerőpiacon történő elhelyezkedésével. A téma aktualitását az adja, hogy a pályaválasztás előtt álló fiatalok többnyire felsőfokú képzésekre jelentkeznék, és szakmát kevesebben akarnak tanulni. Valóban mindenki ennyire motivált a tanulásban? Melyek azok a belső és külső tényezők, amelyek motiválják az egyént a tanulásában? Vajon a családi háttér hatással van-e a tanuló teljesítményére? Ezekre a kérdésekre kerestük a választ.

Empirikus munkánk adatgyűjtését Debrecenben végeztük kvantitatív módszerrel. Mintánkba két gimnázium került be, melynek 11. osztályos hallgatói körében teljes körű lekérdezést végeztünk

Az adatok rögzítése és feldolgozása SPSS statisztikai programcsomag segítségével történt. Ezen belül az adatok tényszerű leírását egyszerű megoszlás, az összefüggések vizsgálatát keresztábra illetve Khi-négyzet próba segítségével végeztük el.

Elsődleges eredményeink szerint a vizsgált fiatalok jelentős többsége szeretne továbbtanulni az érettségi után. Ebben látják későbbi munkaerő-piaci érvényesülésüket. A legtöbbször által megjelölt szakirány az egészségügyi és a gazdasági terület. Tanulási motivációs rangsoruk első helyén a „sikeres akarok lenni” attitűd áll.

Kulcsszavak: tanulási motiváció, tanulási attitűd, munkaerő-piac,

Investigation of learning motivation among high school students

Abstract. Publications on student motivation in learning are available in Hungarian as well as in English-language scientific literature. The present study is aiming to focus on the connection between motivation of learning and finding work at the labor market. Actuality of the topic is based on the fact that young people in front of a career choice mostly apply for higher education and there are only fewer of them willing to learn a profession. Is everyone really that motivated to learn? What are the external and internal factors that motivate the individual to learn? Does family background have an impact on the performance of the student? We have been looking for answers to these questions.

Data collection of our empirical study was carried out in Debrecen using a quantitative method. Two high schools were enrolled into our sample. Fully comprehensive questioning was completed among grade 11 students. Data recording and processing was performed using SPSS statistical software. This included factual description of data using simple distribution method and analysis of correlations using cross tabulation and Chi square tests.

According to our primary results, the majority of the examined young adults are willing to continue to study after high-school graduation. That is how they think they will later prevail entering the labor market. The most common specializations chosen are health and economy. At the first place of their learning motivation ranking we find “want to be successful attitude”.

Keywords: motivation in learning, factors in learning motivation, labour market

Mennyi az annyi a fehérgyarmati és kárpátaljai középiskolásoknál?
Rizikómagatartás a határmenti fiatalok körében

Diósi Dóra

Témavezető: Dr. Huszti Éva

Debreceni Egyetem Egészségügyi Kar, Szociális és Társadalomtudományi Intézet, Szociális
Munka Alapszak

Absztrakt. Kutatásom témája a mai fiatalság dohányzási és alkoholfogyasztási szokásai hazai illetve kárpátaljai viszonylatban a 14 – 19 év közötti fiatalok körében. A kutatásnak azért kezdtem neki, mert lehetőségem volt részt venni a Periféria Egyesület KAB-KT- 16-25568 azonosítószámú, „A társadalmi periférián élő gyermekek és fiatalok droghasználati szokásainak feltárása” elnevezésű projektjében, s utána kezdett el foglalkoztatni, az, hogy vajon mi a helyzet más területeken. Mindenképpen szerettem volna a határtúldalán is vizsgálni. Lehetőségeimhez mérten választottam Ukrainát. Az adatfelvétel 3 fehérgyarmati és 3 kárpátaljai iskolában történt. Összesen 472 főt kérdeztem meg a következő témakörökben: rizikómagatartás, alkoholfogyasztás, dohányzás, drog, egészségmagatartás, szuicid hajlam, kapcsolathálózat, szabadidő.

A pályamunkámban szó van hazai nagymintás kutatásokról, a fent említett kutatásról, illetve a saját kutatásomról, azok eredményeiről.

Az adatfelvétel előtt azt feltételeztem, hogy a kárpátaljai fiatalok körében magasabbak lesznek az értékek, az alkoholfogyasztás, dohányzás tekintetében. Ez azonban megcáfolódni látszik az eredmények alapján, hiszen, ha nem is nagy különbségekkel, de a magyar fiatalok arányaiban inkább részesei a rizikómagatartás ezen formáinak mint az ukrajnai középiskolások. Ez talán azzal is indokolható, hogy a határon túliak azon kérdésre, hogy hány olyan barátja van, akire bármikor bármiben számíthat, általában kis számot adtak meg. Ez jelentheti azt, hogy kisebb mértékben van jelen az életükben a kísértés, hiszen, mint tudjuk: „Madarat tolláról, embert barátjáról.”, ugyanis ezen életmódok kialakulásában a társaságnak igen nagy szerepe van.

Kulcsszavak: rizikómagatartás, fiatalok, fiatal felnőttek, alkohol, dohányzás, drog, öngyilkosság, kapcsolatok, szabadidő

How many is that among the young people of Fehérgyarmat and Subcarpathia? Risk behavior among the border-country youth

Abstract. The subject of my research is the smoking habits and alcohol consumption of young people among 14 – 19 years in Hungarian and Subcarpathian context. I began my own research because I was able to participate in the Periféria Egyesület's project with KAB-KT-16-25568 ID number and "Discovering Drug Uses of Children and Young, who are living in a social peripherals", after that I was thinking a lot about what the situation is in other areas. In any case, I would have liked to look beyond the border too, so I chose Ukraine. The survey was conducted in 3 schools in Fehérgyarmat and 3 schools in Subcarpathia. I asked by questionnaire 472 youth in the following topics: risk behavior, alcohol consumption, smoking, drugs, health behavior, suicidal tendency, network of contacts, freetime activities.

The study is deals with domestic research, the aforementioned research and my own research and its main results.

Before the survey, I assumed that the values in alcohol consumption and smoking will be higher in Transcarpathia. However, this seems to be incorrect on the basis of the results, because the differences are not too big. In the proportion of Hungarian young people, they are more likely to be involved in risky behaviors such as high school students in Ukraine. However, it may be a cause when we questioned how many friends they have, who they can rely on, they usually give a small number as a response. This means that it is to a lesser extent in their life of the temptation, as we know, "Bird about its feather, people about their friends." These things play a great part in the development of lifestyles.

Keywords: risk behaviour, youth, young adults, alcohol, smoking, drug, suicide, friendships, freetime

Drog kapuszerepben a magyar - ukrán határszéli középiskolákban

Orgován Valentina
Témavezető: Dr. Huszti Éva

Debreceni Egyetem Egészségügyi Kar, Szociális és Társadalomtudományi Intézet, Szociális Munka Alapszak

Absztrakt. Kutatásomat Magyarországon és Ukrajnában, pontosabban a fehérgyarmati és a beregszászi járás három-három középiskolájában végeztem. Az adatfelvétel a 14-19 év közötti diákok drogfogyasztó magatartására irányul.

Munkám eredményességét, a „Magyar Ifjúság 2012”, a „Nyíregyháza Ifjúsága 2015” és „A társadalmi periférián élő gyermekek és fiatalok rizikómagatartásának háttere” elnevezésű kutatások adatai segítették. Nyíregyháza perifériáján végzett kutatásban, kérdezőbiztosként részt vettem, úgy annak adatait és a terepmunka során szerzett tapasztalatokat felhasználtam vizsgálatomban.

Az eredmények szerint, illegális szerként, a marihuána, hasis, míg legális szerek közül az altató, nyugtató orvosi javallat nélküli fogyasztása dominál. Az adatok szerint a 472 fős minta egyik tagja sem próbált ki, vagy használt már kokain, crack, morfium, heroin nevezetű kábítószer.

Kutatásom kezdetén megfogalmazott, hat hipotézisemből öt igazolt, míg egy darab ambivalens eredményeket képviselt. Azt feltételeztem, hogy az ukrán diákok magasabb aránya érintett a drogfogyasztó magatartásban, mint a magyar mintát adó tanulók. Az analízis alapján, a magyar hallgatók 27,9%-a, míg az ukrán diákok 10,8%-a próbált ki, vagy használt már kábító hatású szert, ezen adatok szerint, a hipotézisem ellentmondónak bizonyult.

Kutatásomban, továbbá a „Magyar Ifjúság 2012” és a „Nyíregyháza Ifjúsága 2015” kutatásban vizsgált populáció szabadidős tevékenysége javarészt, a médiahasználatról szól. A nyíregyházi minta, az országos mintát is meghaladva, több baráttal rendelkezik, mint célcsoportom.

A populáció elsősorban barátját, osztálytársát említi az drogfogyasztás első „élményének” megosztására, valamint a kipróbálás utáni, második drogfogyasztás meggátolására, mintsem szüleit, nevelőit.

Adatgyűjtésemet Survey kérdőíves módszerrel, speciális névgenerátor kérdésekkel, illetve interjú technikával, míg adatelemzésemet SPSS statisztikai program alkalmazásával végeztem.

Kulcsszavak: drogfogyasztás, középiskola, baráti kapcsolat, névgenerátor módszer

The drug is in the gate role on the high school of the border of Hungary and Ukraine

Abstract. My research was carried out in Hungary and in Ukraine, more precisely in three-three secondary schools of fehérgyarmati and beregszászi district. The survey is aimed at the drug-consuming behavior of students between 14 and 19 years of age.

The "Hungarian Youth 2012", "Youth of Nyíregyháza 2015" and "The background of the risk behavior of children and young people in the social periphery", help the results of my research. I participated in research on the periphery of Nyíregyháza, as an interviewer, and I used its data and experience gained during field work.

According to the results, dominant is the illegal drug is marihuana, hasis and the legal drugs is sleeping or sedating medical indication without. No member of the 472-person sample has tried or used cocaine, crack, morfium, heroin drugs. At the beginning of my research, I formulated six hypotheses of which five of my hypotheses were valid, while one was ambivalent. I assumed that a higher rate of Ukrainian students was involved in drug-consuming behavior than the pupils giving the Hungarian sample. Based on the analysis, 27.9% of Hungarian students, and 10.8% of Ukrainian students, tried or used drugs already this hypothesis proved contradictory.

In my research and in the "Youth 2012" and "Nyíregyháza Youth 2015" research, the leisure activities of the population are mostly related to media usage.

The Nyíregyháza sample, beyond the national pattern, has more friends than my target group.

The population refers mainly to their friends and classmates to share the first "experience" of drug use and to prevent second drug abuse after testing, not than to their parents and educators.

My data was collected using Survey questionnaire, special name generator questions and interview techniques, while my data analysis was performed using the SPSS statistical program.

Keywords: drug use, high school, friendship, name generator method

Pszichoterápia Nővéri szemmel.

Tolnai Gabriella Tünde

Témavezető: Radó Sándor Istvánné

Debreceni Egyetem Egészségügyi Kar, Egészségtudományi Intézet Ápolás és Betegellátás
Alapszak, Ápoló szakirány

Absztrakt. Napjainkban egyre nagyobb hangsúly helyeződik a pszichoterápia adta gyógyítási lehetőségekre. Dolgozatom célja a pszichoterápiás módszerek ismertetése, nővéri szemszögből. A vizsgálatom részét képezi elsősorban az empátia jelentősége a terápiában, gyógyításban. Ezen kívül a gyógyító személyiségének jelentős vonásait, is megvizsgáltam. Leíró módszert alkalmaztam, a kutatásom során, munkám alapját a Rogers kliensközpontú szemlélet képezi. A pszichoterápia tulajdonképpen nem más, mint lelki eszközökkel történő lélekgyógyítás. A terápiák célja a beteg állapotának javulása. A terápiát csak kizárólag képzett terapeuta végezheti, a kezelések általában hosszú időtartalmúak. *Nem sorolható ide a gyógyszeres terápia. A segítő a személyisége által gyógyít.* Fontos szempont a terápia kezdete előtt a terápiás megállapodás a két fél között, valamint a *bizalom*. A közös munka során a beteg együttműködése lényeges. Ebből adódó módon vannak olyan betegek, akik nem alkalmasak pszichoterápiára, például, akut pszichózis időszakában levő betegek. A téma feldolgozása kapcsán, bemutatásra kerül a DEKK területén jelenleg is működő pszichoterápiás részleg. A lelki betegségek talaján kialakult szomatikus betegségek, tárgyalása mellett nagy hangsúlyt fektetek az ápoló szerepeire a pszichoterápiás folyamat ideje alatt. Elméleti és gyakorlati szempontból egyaránt áttekintett a feldolgozott témával kapcsolatosan arra a megállapításra jutottam, hogy az empátia, mint „nem specifikus hatótényező” alapvető feltétele a pszichoterápiának, ahogyan a kongruencia és a feltételnélküli elfogadás is. A Tudományos munka, a pszichiátria valamint a pszichológia alapjaira helyezve, szakirodalom felhasználása alapján készült.

Kulcsszavak: Pszichoterápia története, empátia jelentősége, ápolói szerepek a pszichoterápiában

Psychotherapy from the nurses' perspective

Gabriella Tünde Tolnai

Supervisor: Istvánné Sándor Radó

University of Debrecen Health Care Branch, Nursing and Patient Care Bsc

Abstract. Nowadays, an increasing emphasis is placed on the healing possibilities given by psychotherapy. The purpose of my dissertation is to expound the methods of psychotherapy and to show them from the nurses' perspective. Unfortunately statistics show an ever-growing need from the field of society. Actually psychotherapy is nothing else than soul healing with spiritual devices. The therapy's aim is improving the patient's condition. Psychotherapy is in connection with all the specializations of health care system. Therapies can be done only by qualified therapists and the treatments are usually long-lasting. *Medication therapy cannot be included here. Healing is achieved by the helper's personality.* Therapeutic agreement between the two sides is very important before the beginning of the therapy. *Trust* is the base of the therapy. The patient's cooperation with his or her remedial, therapist is very important. Therefore, there are patients who are not suitable for psychotherapy, these patients are those being in the period of mental retardation, dementia and acute psychosis. In my dissertation I mostly place the emphasis on the importance of *emphaty*. The psychoterapeutic department currently working in the field of DEKK is also presented. I inhence the department's speciality, the animal assisted dog therapy. I discuss the expectations for the personality of the therapist, and the differences between a healing conversation and psychotherapy in deep details. Those somatic illnesses developing on the ground of spiritual ailments are also discussed. The subjects of patient monitoring and the importance of the nurse's personality during the therapy are also processed, as well as facts and statements in connection with these. This scientific dissertation was written by placing it on the bases of psychiatry and psychology and by using literature.

Keywords: The History of psychotherapy, notions, affecting factors, the importance of emphaty

A daganatos betegek megküzdési stratégiáinak szerepe az ápoló-beteg kapcsolatban

Szerző: Furkó Imre Zsolt

Témavezető: Hajduné Demcsák Livia

Debreceni Egyetem Egészségügyi Kar, Egészségtudományi Ápolás és Betegellátás Alapszak,
Ápoló szakirány

Absztrakt. A pszichoonkológiai ellátásban a csoportterápiák sokrétű szerepet tölthetnek be, a kezelés szakaszaitól és a terápiás célkitűzéstől függően. A támaszcsoportok célja a betegség miatt megtapasztalt veszteségek feletti gyász elősegítése, a problémamegoldó készség és a megküzdési stílus fejlesztése és lehetőség teremtése a jövőt illető életprioritások tervezésére. Az irodalomterápiás csoportban ezen célokat szem előtt tartva a sokszor megfogalmazhatatlannak tűnő feszültségek, érzések megfogalmazásához és az egyéni szenvedés értelmének megtalálásához irodalmi szövegekkel nyelvet kínáló terápiás munka attitűdváltáshoz, produktívabb megküzdési stratégiák megismerésén keresztül a nehézségek „átkeretezéséhez” vezethet. Az SzSzBMK Onkoradiológiai Osztályán és Ambulanciáján meghirdetett irodalomterápiás csoportot pszichiáter, irodalomterapeuta vezette, önként jelentkező daganatos betegek vettek részt, a minta elemszáma 4-7 fő volt. A felhasznált irodalmi szövegek segítségével nemcsak a személyes betegségtéma és megközelítés, a megküzdés módja került felszínre, hanem az egészségügyi ellátórendszerrel, az osztályos kezeléssel kapcsolatos tapasztalatok, kérdések, félelmek is szavakba önthetőkké váltak, melyeknek tisztázásában, feldolgozásában az eredetileg megfigyelőként jelenlévő, osztályon dolgozó ápoló közreműködött. A csoportüléseken tapasztalt interakciók és megosztások elemzése hozzájárulhat az ápoló-beteg kommunikáció fejlesztéséhez. Elemzési szempontok: a megküzdési stílus jegyei, változásai, hatásai a betegségtértelezésre, csoportdinamikai jelenségek. Arra a következtetésre jutottunk, hogy információs csoportok létrehozására nagyobb hangsúlyt kell fektetni a betegek közérzetének, kezeléssel való együttműködésének javítása érdekében, és a csoportokon szerzett tapasztalatokat az ápolói továbbképzésben lehet a betegellátás minőségének növelésében felhasználni.

Kulcsszavak: megküzdési stratégia, daganatos beteg, irodalomterápia, ápoló-beteg kommunikáció

Coping Strategie sused by Patients Suffering from Cancer in RelationtoNurse-Patient Relationship

Furkó Imre Zsolt

Supervisor: Hajduné Demcsák Livia

University of Debrecen Faculty of Health Nursing and Health CareCourse

Abstract. Group therapy can fulfil several functions in psycho-oncology depending on the stage of the treatment and the aim of the therapy. The aim of therapy groups is to encourage mourning, to develop problem-solving skills and the style of struggling as well as to create a possibility for planning life-priorities concerning the future. In bibliotherapy groups – keeping the above aims in focus – expressing the strain and the feelings that often seem to be inexpressible and that easily aggravate the symptoms as well as finding the sense of personal suffering with the help of literary texts, which serve as a language for the therapeutic work, can lead to a change in the patient’s attitude to a “reframing” of difficulties with the help of more productive coping strategies.

The bibliotherapy group advertised in the Oncoradiology Department and Ambulance of SZSZBMK (Hospital of Szabolcs-Szatmár-Bereg County) was conducted by a psychiatrist and bibliotherapist. The members of the group were volunteering patients suffering from cancer. Their number was 4-7, which in bibliotherapeutic terms is called a “small group”. With the help of the used literary texts not only the personal approach of the illness and the coping strategies came to the surface and were put into words, but also the patients’ experiences, questions and fears concerning healthcare and the treatment at the department. These latter were cleared and treated with the help of the nurse of the department who was originally present as an observer. The interaction experienced in the meetings of the group as well as analysis of what has been shared could contribute to improving communication between nurses and patients. The aspects of analysis are the following: particularities and changes of the style of struggling, their effects on the interpretation of the disease and characteristics of group dynamics. Experience gained in the therapy groups could be used in the nurses’ training courses in order to improve the quality of healthcare.

Keywords: coping strategy, patients suffering from cancer, bibliotherapy, nurse-patient communication

A társas támogató rendszer jellemzői a Nyíregyházi Család- és Gyermekjóléti Központ Huszár telepi Telephelyén nyújtott szolgáltatások igénybe vevői körében

Horváth Renáta

Témavezető: Dr. Huszti Éva

Debreceni Egyetem Egészségügyi Kar, Szociális és Társadalomtudományi Intézet,
SOWOSEC mesterszak

Absztrakt. A vizsgálatot a Nyíregyházi Család- és Gyermekjóléti Központ Huszár telepi Telephely klienseivel végeztem el. Úgy gondoltam, hogy azok az családok, akik kapcsolatban állnak a szervezettel, kevesebb támogató kapcsolattal rendelkeznek, mint azok a családok, akik nem veszik igénybe a szolgáltatást. Vizsgálom a klienscsoport támogató rendszerét, és a szülő-gyermek közötti bizalmas kapcsolat szorosságát, minőségét. Az előadás során a társas támogató rendszer jellemzőit mutatom be a szociális munka szempontjából, továbbá kitérek a szülő gyermek közötti bizalmas kapcsolat fontosságára is. A kérdőív felvételekor négy névgenerátor szituációt alkalmaztam. A módszer alkalmazása során kiderül, hogy bizonyos esetekben kik azok a személyek, akikre számíthatnak az emberek, vagy van-e egyáltalán olyan személy, akikre tudnak támaszkodni. A kutatásom során két generációt vizsgáltam, szülőt illetve gyereket. Elsősorban a gyermekek korát vettem figyelembe, 12 éves kortól 18 éves korig terjed a vizsgált populáció. Kitérek a kölcsönös bizalmi kapcsolatokra is azáltal, hogy névinterpretáló kérdésként visszacsatoló kérdéseket teszek fel. Fontosnak tartom, hogy a kapcsolatok minőségét is mérjem. Összehasonlítást szeretnék végezni a társadalmi periférián élő gyermekek és fiatalok rizikómagatartásának hátterére irányuló megyei kutatás (KAB-KT-16-25568) adatbázisába került telepi körülmények között élő fiatalok baráti és bizalmas kapcsolataival. Úgy gondolom, hogy számos hasonlóság lesz felfedezhető a két kutatás során. Úgy vélem, hogy a szociális munka eszköztárát bővíteni lehetne a névgenerátor módszer alkalmazásával.

Kulcsszavak: kapcsolatháló, bizalmas kapcsolat, szülő-gyermek kapcsolat, névgenerátor szituációk

The characteristics of the social support system in the services provided by the Huszár Post Office of the Family and Child Welfare Center of Nyíregyháza

Renáta Horváth

Supervisor: Dr. Éva Huszti

University of Debrecen Faculty of Health

Abstract. The investigation was carried out with clients of the Huszár plant site of Nyíregyháza Family and Child Welfare Center. I thought that families who are in contact with the organization have fewer supportive relationships than families who do not use the service. I examine the support system of the client group and the tightness and quality of the confidential relationship between parents and children. During the lecture I present the characteristics of the social support system for social work, and I also look at the importance of a confidential relationship between the parent child. When applying the questionnaire I applied four names generator scenarios. When using this method, it turns out that in some cases, who are people who can count on people, or is there anybody they can rely on? During my research I examined two generations, parents and children. Primarily, the age of children was taken into consideration, ranging from 12 to 18 years of age. I also look up for mutual trust relationships by putting questions that give feedback as a name-interpreting question. I find it important to measure the quality of relationships as well. I would like to make comparisons with the friendly and confidential relationships of young people living under the conditions of the county's research database (KAB-KT-16-25568) on the background of the risk behavior of children and young people in the social periphery. I think many similarities will be discovered in the two researches. I believe that the social work toolbar could be expanded using the name generator method.

Keywords: Relationship, Confidential Relationship, Parent-Child Relationship, Name Generator Situations

A család szerepe a sikerek elérésében

Sebő Orsolya Zsuzsanna

Témavezető: Dr. Huszti Éva

Debreceni Egyetem Egészségügyi Kar, Szociális és Társadalomtudományi Intézet, Szociális Munka Alapszak

Absztrakt. Ma a gyermekek egyenlőtlenül indulnak el az életben. Mindenkinek más az anyagi helyzete és a szükséglete. Van, aki csonka családból, nukleáris családból, vagy éppen a kevésbé elterjedt többgenerációs családból származik. Ám létezik egy kultúra, ami még tartja a hagyományt (többgenerációs családmódel), miszerint nekünk, magunknak kell gondoskodnunk az idősebb generációról (szülőkről, nagy illetve dédszülőkről is) és szóba sem jöhet az idősök otthona. Tanulmányomban roma¹ nemzetiségen belül a debreceni és nyíregyházi roma szakkollégista hallgatókat vizsgálom, ahol a család olykor nem csak támogató, hanem visszahúzó, vagy éppen semleges erővel hat, a továbbtanulni szándékozó családtagjaikra. A kutatási célom egy magyarázó vizsgálat, ugyanis több cigány ember sikerét vizsgálom, és kíváncsi vagyok, hogy mi vagy ki segítette őket a sikereik elérésében. Milyen mintavételi eljárást alkalmaztam a kutatásomban? Nem véletlen mintavételi eljárást választottam, hiszen elsődleges szempontom az volt, hogy könnyen elérhetőek legyenek az érintettek. Így született meg az a döntésem, hogy szakkollégista hallgatókat kérdezzek meg arról, hogy mit gondolnak a siker fogalmáról, számukra mit jelent a siker illetve a család, valamint hogy kik támogatják őket a céljaik elérésében? Alkalmazott, gyakorlatorientált kutatás, hiszen fókuszcsoporthoz interjú, és kérdőíves technikát, módszert használok, melyekben négy fontos elem található. Az első a gondolatébresztő videó egy családról, aki befogad egy idegen fiút az életükbe. Ezután egy ábrát láthatnak az alanyok, ami a siker folyamatát ábrázolja. A harmadik feladatuk, hogy beszéljenek arról a képről és esetleg egészítsék ki, amit mutatok nekik: A sikerhez négy dolog kell, te, a miérted, a célod és a kitartásod. Utolsóként pedig mesélniük kell a megkérdezetteknek egy fénykép alapján, hogy kik és hol állnának mellettük a diplomaosztás képen. Ezekre a témakörökön kívül demográfiai kérdések is szerepelnek a kérdéssoron. Kiemelnék közülük néhány lényegesebb kérdést: Mi a szüleid, társad iskolai végzettsége? Milyen nemzetiségűnek érzed magad első és másodsorban? Eddigi eredményeim két fókuszcsoporthoz beszélgetésen és harminckét internetes kérdőíven alapulnak, melyből huszonnyolc darab kérdőívre érkezett valós válasz. Összefoglalva megállapíthatom, hogy szinte minden esetben egy külső személy ösztönözte a roma fiatalokat a továbbtanulásban, és a legtöbb kibocsájtó család reakciója a tanulásra: „Minek az neked fiam?” Szeretnék rámutatni arra, hogy érdemes ösztönözni a roma szülőket is a gyermeküket a továbbtanulásra, hiszen az általam megkérdezett cigány hallgatóknak is sikerült főiskolára, egyetemre bekerülni és néhányan már diplomát is kaptak. Így a munkaerőpiacon is könnyebben elhelyezkedhetnek, elérhetik a saját maguk által megfogalmazott sikereket, célokat. Továbbá így van lehetőségük kitörni az őket visszahúzó közegekből.

Kulcsszavak: roma, család, siker, támogató rendszer

¹ A „roma” és „cigány” szavakat a kutatásomban szinonimaként használom.

The role of the family in accordance with the success

Zsuzsanna Orsolya Sebő

Supervisor: Dr. Éva Huszti

University of Debrecen Faculty of Health - Department of Social Sciences

Abstract. Today, children start unequally in life. Everyone has different financial position and needs. There are those who are from a truncated family, who come from a nuclear family, or less often from a multi-generational family. But there is a culture that still holds the tradition (multi-generation family model) that we must take care of the older generation (parents, grandparents or great-grandparents) and the elderly homes of the elderly is unimaginable. In my study, I examine romany² students in Debrecen and Nyíregyháza, where the family sometimes does not only support, but retreat, or even neutrally, their family members who wish to continue to study. My research goal is an explanatory study namely I'm looking at the success of many gypsy people and I wonder who or what helped them to achieve their successes. Which sampling method did I use in my research? I did not opt for a random sampling process since my primary concern was to have easy access to the stakeholders. So it was my decision to ask romany college students about what they think of the concept of success, what do success and family mean for them, and about who support them to achieve their goals? It is an applied, practice-oriented research, as I use focus group interviews and questionnaire techniques with four important elements. The first is a thought-provoking video about a family who adopts a stranger boy in their lives. Then respondents see a picture which represents the process of success. Their third assignment is to talk about the picture and possibly add to what I point to: Success requires four things, you, yo reason, your goals and your endurance. As a last task, they should talk about the photos which was taken on the graduation ceremony, they should explain who are in the picture and who stand next to them. In addition to these topics, demographic issues are included in the questionnaire. I would like to highlight some of the most important questions: What is educational attainment of your parents and fellows, What nationality do you feel first and second? My results so far are based on two focus group discussions and thirty-two online questionnaires, of which for twenty-eight questionnaires came real answers. Summarizing the result I can conclude that in almost every case, an external person encouraged romany youths to continue learning and the reaction of most families to learning was: "Why do you need that?" I would like to point out that it is worth encouraging Romany children to continue their studies, because the gypsy students I interviewed managed to get to college and university, and some of them already have a degree. In this way, they can also find themselves in the job market more easily, they can achieve their own successes and goals. Furthermore, they have the opportunity to break out of the retracting milieau.

Keywords: romany people, family, success, support system

² The word „romany” and „gipsy” are synonyms in the text.

Social and psychological aspects of homosexuality

Huda Salman

tutor: Andrea Sárváry

Institute of Social and Sociological Sciences, Department of Psychology

Absztrakt. A szexuális irányultság egy megváltozhatatlan, tartós érzelmi, romantikus vagy szexuális vonzalom más emberekkel szemben, és három kategóriába sorolható: a heteroszexuális, biszexuális és a homoszexuális.

Ma a legtöbb tudós egyetért abban, hogy a szexuális irányultság valószínűleg a környezeti, kognitív és biológiai tényezők összetett kölcsönhatásának eredménye. Bár a homoszexualitás nem tűnik adaptatívnak evolúciós szempontból, hiszen a homoszexuális szex nem vezethet gyermekáldáshoz, létezésének bizonyítéka van az emberi történelemben. Egyetlen tanulmány sem talált konkrét "meleg géneket", de egy 2012-es tanulmány szerint az epigenetikai változások szerepet játszhatnak a homoszexualitásban. Ez a fajta génszabályozás nem olyan stabil, mint a DNS: bizonyos környezeti tényezők vagy állapotok az anyaméhben a szülés előtti fejlődés során bekapcsolhatják vagy kikapcsolhatják. De ez az úgynevezett epigenómát generációról nemzedékre is át lehet adni, ami megmagyarázza, hogy egy meleg fiatal miért fel tűnik olyan családban is, melyben egyetlen gént nem lehet felismerni.

A különböző időkben és különböző kultúrákban a homoszexuális magatartáshoz különbözőképpen viszonyult, volt, ahol tolerálták, máshol büntették és tiltott volt. A keresztény és a muzulmán kultúrák a homoszexuális viselkedést általában bűnösnek tartották. Mindazonáltal az első világ országai elfogadták és támogatták a homoszexuális jogokat. A társadalmi befogadás lehetőséget nyújtott a fiatalok számára, hogy megértsék magukat az LMBT emberek egyre növekvő nyilvános láthatóságával kapcsolatban.

A növekvő társadalmi elfogadottság ellenére a pszichológiai egészség különösen fontos a homoszexuális fiatalok számára. Az időtartam, amely alatt a személyben tudatosan szexuális irányultsága, különösen a homoszexuális vagy a biszexuális fiatalok számára, különösen fontos. Elsősorban is, a félelem, a tagadás vagy a visszautasítás azok az érzelmek, amelyeket a homoszexuálisok többsége átél, amikor elkezdik felfedezni magukat. Vannak, akik még a homoszexualitásukat is gyűlölik. Ezenkívül aktív heteroszexuális életet élhetnek annak érdekében, hogy elrejtsek valódi szexuális irányultságukat. Ez az internalizált homofóbia. A körülöttük lévő elutasításától való félelem szintén akadályozhatja a szexuális orientáció elfogadását. Mindezek a viselkedések, amelyek a homoszexualitás elfogadásának nehézségeihez kapcsolódnak, tükröződnek az egészségben és a jólétben, például a homoszexuálisok szorongásban és depresszióban szenvednek, melyek öngyilkossági kísérlethez, vagy alkohol és drogproblémákhoz vezethetnek. Az életnek ebben a szakaszában a legjobb hozzáállás az, hogy mindezt elfogadjuk, és igyekszünk megérteni és bízni érzéseinkben.

Sok homoszexuális fiatal számára könnyebb és kevésbé fenyegető egy baráttal beszélni homoszexualitásukról, mint családjukkal. Természetesen számtalan módon reagálhatnak a szülők, de érzéseik általában ambivalensek, Sokan közülük büntudatot élnek át és azt kérdezik maguktól, hogy: „Ez az én hibám?” Éppen ezért lehet jó választás egy egészségügyi szakember

vagy szociális munkás, aki elfogadja a szexuális irányultság sokféleségét, és akivel a homoszexuális fiatal egy bizalmas kapcsolatot alakíthat ki.

Kulcsszavak: szexuális orientáció, homoszexualitás, homofóbia,

Abstract. Sexual orientation is an inherent or immutable enduring emotional, romantic or sexual attraction to other people. Sexual orientation is usually divided into three categories: Heterosexual (attracted to individuals of the opposite sex), bisexual (attracted to members of either sex) and homosexual (attracted to individuals of one's own sex).

Most scientists today agree that sexual orientation is most likely the result of a complex interaction of environmental, cognitive and biological factors. Although homosexuality does not appear to be adaptive from an evolutionary standpoint, because homosexual sex does not produce children, there is evidence of its existence through human history. No studies have found specific "gay genes" that reliably make someone gay, but a 2012 study proposed that epigenetic changes may play a role in homosexuality. This type of gene regulation isn't as stable as DNA, and can be switched on and off by environmental factors or conditions in the womb during prenatal development. But this so-called epigenome can also be passed on from generation to generation, which would explain why being gay seems to run in families, even when a single gene can't be pinpointed.

At different times and in different cultures, homosexual behaviour has been variously approved of, tolerated, punished, and banned. Christian as well as Muslim cultures have generally perceived homosexual behaviour as sinful. Nevertheless first world countries have been accepted and supported Homosexual rights overall. Societal acceptance has provided the opportunity for youth to understand themselves in relation to the growing public visibility of LGBT people, and has made coming out possible for contemporary youth.

Despite increasing social acceptance, psychological health is a particularly important concern for homosexual youth. The period during which the person becomes aware of his sexual orientation, especially Homosexual or Bisexual, may be marked by duplicity. At first, fear, denial or refusal are feelings that are shared by the majority of homosexuals when they start discovering themselves. Some people may even harbour a hatred of their homosexuality because they fear being marginalized or succumbing to their attraction. In addition to that they may lead an active heterosexual life in order to hide their true sexual orientation. This is called internalized homophobia. Fear of rejection by those around them may also be an obstacle to accepting their sexual orientation. All these behaviours, which are linked to the difficulty of accepting one's homosexuality, have reflections on health and well-being, for example, they suffer from anxiety and depression, and may lead them to commit suicide or abuse drugs or alcohol. At this stage of life, the best attitude to adopt is to look after themselves, understand their feelings and learn to trust them.

Many homosexual people find it easier and less threatening to talk about their homosexuality to a friend rather than to their family. Different parents react in different ways and their feelings are often ambivalent. Many of them feel guilty and ask themselves: Is it our fault? However it is also important to choose a healthcare professional or social worker who is open to the diversity of sexual orientations and with whom gay people can establish a trusting relationship, and anything they say to them must remain confidential.

Keywords: sexual orientation, homosexuality, homofobia

Demens beteg a családban

„A demencia korai felismerésének lehetséges „jelzőőrei”

Hargitai Róbert

Témavezető: Dr. Ludescher Gabriella

Debreceni Egyetem Egészségügyi Kar, Szociális és Társadalomtudományi Intézet, Szociális
Munka Alapszak

Absztrakt. Demográfiai adatok alapján Magyarország népessége, korösszetételét tekintve folyamatosan idősödik. A demencia legfőbb rizikófaktora az életkor, melynek következtében a betegség előfordulása hatvanöt év előtt egy százalék, ezen kor felett öt százalékra emelkedik, majd öt évenként megduplázódik. Ennek következtében, a demencia ösztársadalmi problémává nőtte ki magát, melyre a jelenlegi egészségügyi és szociális ellátórendszer nincs felkészülve. Ezért szükségessé válik, a kór mielőbbi stádiumában való felismerése, mert a kezdeti szakaszokban hatásos terápiás beavatkozásokat lehet alkalmazni (gyógyszerterápia, szocioterápia, pszichoterápia, táncterápia), melyek segítségével, a betegség lefolyása lassítható, valamint a jó életminőség hosszabban fenntartható. Ezáltal, a családnak van ideje arra, hogy megtervezze a betegség lefolyásával járó nehézségek megoldását. A kutatásom a demencia tüneteinek korai felismerésére fókuszálódik, az idős személyt körülvevő lehetséges „jelzőőrök” demenciához való viszonyulását vizsgálja. Erre vonatkozóan a választ az idős személy közvetlen környezetében lévő szakemberek körében kerestem, úgymint: háziorvos, valamint a házi segítségnyújtást ellátó szociális gondozó és ápoló. A kutatásom során arra megállapításra jutottam, hogy a korai felismerés egyik legmeghatározóbb tényezője, a betegséggel kapcsolatos társadalmi szintű ismeretek hiánya. Erre vonatkozóan, elsődleges feladat lenne, a demenciával kapcsolatos ismeretek minél szélesebb körű terjesztése, a társadalom tagjai számára.

Kulcsszavak: demencia, korai felismerés, geriátria, háziorvos,

Dementia patient in the family
"The possible "signal guards" of the early detection of dementia"

Róbert Sándor Hargitai

Supervisor: Dr. Gabriella Ludescher

Absztrakt. Based on demographic data, Hungary's population, considering its age composition, is ageing more and more. The main risk factor in dementia is the age, and, as a result, the prevalence of the disease is one percent before sixty-five years of age, which increases to five percent above this age, then doubles every five years. As a result, dementia has become a problem affecting the whole of the society, while the current health care and social care system is unprepared for it. Therefore, it is necessary to diagnose the disease at the earliest possible stage because therapeutic interventions (medicinal therapy, socio-therapy, psychotherapy, dance therapy) can be applied in the initial stages, which help to slow down the course of the disease and the good quality of life can be maintained longer. Thus, the family has time to plan how to solve the difficulties connected to the course of the disease. My research focuses on the early detection of the symptoms of dementia, and examines the attitude of the possible "signal guards", surrounding the elderly person, to dementia. In this regard, I was looking for the answers among the professionals in the immediate surroundings of the elderly person, such as the family doctor, the social caregiver and the nurse who provide home care. During my research, I have come to the conclusion that one of the most important factors in the early detection is the lack of knowledge about the disease at the level of society. In this regard, the primary task would be to disseminate the knowledge about dementia among the members of society, in the widest possible circle.

Keywords: dementia, early detection, geriatrics, family doctor,

Családi háttér szerepe a fiatalok egészségmagatartásában

Horváth Cintia

Témavezető: Dr. Hüse Lajos

Debreceni Egyetem Egészségügyi Kar, Szociális és Társadalomtudományi Intézet, Szociális Munka Alapszak

Absztrakt. Előadásomban arra a kérdésre keresem a választ, hogy a családi háttér milyen hatást gyakorol a fiatalok egészségmagatartására. Ennek érdekében bemutatom a társadalmi periférián élő gyermekek és fiatalok rizikómagatartásának háttérére irányuló megyei kutatás (KAB-KT-16-25568) adatbázisába került fiatalok (890 fő) családi háttérét, jelen esetben a szülői kapcsolat minőségi jellemzőire koncentrálna. Ismertetem továbbá a kutatásba bevont, szegregátumban vagy szakellátásban élő fiatalok baráti körének rizikómagatartását. Azért ezt a módszert választottam a megkérdezett önbevallott rizikómagatartásának figyelembevétele helyett, mert a tapasztalatok szerint a baráti kör társadalmilag elítélhető, büntethető szokásairól, nyíltabban beszélnek, valósághoz jobban illeszkedő képet kapunk. Feltételezhető, hogy amennyiben a család kapcsolati hálója gyengül, sérül, megvan annak a veszélye, hogy a fiatal káros szenvedélyekkel kockáztatja az egészségét. Összességében a periférián élő gyerekek-fiatalok és szüleik kapcsolatának minőségi jellemzőit vizsgálom. Tehát a szülőkkel való megbeszélés minősége, szülői monitoring, bizalomteli/támogató kapcsolatok, hogy ezek a jellemzők hogyan hatnak az egészségmagatartásra, amennyiben feltételezzük, hogy a baráti kapcsolatok jellemző egészségmagatartása jelentős hatást gyakorol a megkérdezett egészségmagatartására. Ezen változók mentén vizsgálom a kérdés empirikus, statisztikai összefüggéseit.

Kulcsszavak: család szerepe, szülő-gyerek kapcsolat, szülő informáltsága, szülő támogatása, rizikómagatartás

The role of family background in the health of young people

Abstract. In my presentation, I look for the question of how the family background influences the health of young people. To this end, I present the family background of the young people (890 persons) in the database of county research (KAB-KT-16-25568) of the database of the risk behavior of children and young people in the social periphery, focusing on the quality characteristics of the parent relationship in this case. I also describe the risk behavior of young people in research, segregated or specialized. I opted for this method rather than taking into account the self-reported risk behavior of the respondent, because experience shows that the circle of friends is socially condemnable, punishable, openly speaking, and is more in line with reality. It is assumed that if the family's network is weakened, injured, to risk the health of young passionate passions. In total, I look at the qualitative characteristics of the relationship between kids and young people in the periphery and their parents. Thus, the quality of discussion with parents, parental monitoring, trustful / supportive relationships, how these characteristics affect health care, assuming that the typical health behavior of friendly relationships has a significant impact on the health of the respondent. I will examine the empirical and statistical correlations of this question along these variables.

Keywords: familyrole, parent-childrelationship, parentinformation, parentsupport, risk management

Életminőség és betegségteher az SZSZBMK Sántha Kálmán Szakkórház addiktológiai és gerontopszichiátriai osztályán

Kiss Edina

Témavezető: Dr. Hüse Lajos

Debreceni Egyetem Bölcsészettudományi Kar Pszichológiai Intézet
Pszichológia alapképzés

Absztrakt. Ez a kutatás lehetőséget ad arra, hogy felmérjük az életminőséget, a betegségteher meglétét, illetve mértékét a Szabolcs Szatmár Bereg megyei Kórházak nagykállói tagkórházának, a Sántha Kálmán Szakkórházaddiktológiai és gerontopszichiátriai osztályán kezelt betegek körében.

A használt kérdőív a SHARE (Survey of Health, Ageing and Retirement in Europe) nemzetközi kutatás negyedik hullámának adatai alapján a következő kérdőíveket foglalja magába: SMT, ADL, EURO-D, ISEL és CASP. Ezek első sorban a fizikai és mentális egészséget, az aktivitást, az általános életperspektíva megítélését és a társas támasz meglétét vagy hiányát elemzi a célzott kérdésekkel. A SHARE nemzetközi kutatás az 50 évesek és ezen életkor feletti népesség életminőségének szubjektív felmérésére irányult, a gerontopszichiátria osztályon ilyen életkorú egyénekkal történt a felmérés. Az adatok felvételét gyakran nehezítette az osztály profiljából adódó mentális zavarok megléte, időnként erőteljesebb manifesztációja.

A kérdőívet az addiktológiai osztály célzott bevonásával egy hatodik résszel is bővítettük, ami az ACE (Adverse Childhood Experiences), ez a rész 10 kérdésből áll, a kérdőív végére került, a gyermekkorban előforduló a személyiség szerkezetének kialakulására ártalmas tényezők meglétére kérdez rá.

Kulcsszavak: szociálgerontológia, addiktológia, gerontopszichiátria, életminőség, betegségteher

The quality of life and burden of diseases existence in SZSZBMK Kálmán Sántha Specialized Hospital's addiction treatment and geriatric psychiatric department

Kiss Edina

Supervisor: Dr. Hüse Lajos

University of Debrecen, Faculty of Humanities, Institute of Psychology
Psychology Ba, II. year

Abstract. This research allows to assess the quality of life, the burden of diseases existence and extent of the Szabolcs-Szatmár bereg County's Hospitals, in Nagykálló, named is Kálmán Sántha Specialized Hospital's addiction treatment and geriatric psychiatric department of-treated patients.

The questionnaire is the SHARE (Survey of Health, Aging and Retirement in Europe) international research fourth wave based on data from the following questionnaires includes: SMT, ADL, EURO-D, ISEL and CASP. These are the first row of the physical and mental health, the activity, the general life perspective perception and social support the presence or absence of analyzing the targeted issues. The SHARE international research 50-year-olds and in this age population over the quality of life subjective assess was directed, the geriatric psychiatric department of these age individuals happened in the survey. The data recording is often aggravated the department profile arising from mental disorders existence, at times more powerful manifestation.

The questionnaire the addiction treatment class targeted involving a sixth part also expanded, which is the ACE (Adverse Childhood Experiences), this section 10 questions is, questionnaire by the end has been a childhood occurring in the personality the structure of the development of harmful factors existence ask them.

Keywords: social-gerontology, addiction treatment, geriatric psychiatric department, the quality of life, the burden of diseases

A folsav szupplementáció szükségességének vizsgálata várandós mintacsoportban

Koller Aletta

Témavezető: Moravcsik Kornyicki Ágota

Debreceni Egyetem Egészségügyi Kar, Egészségügyi Gondozás és Prevenció alapszak,
Védőnő szakirány

Absztrakt. A magyar népesség egészségfejlesztése kiemelt terület napjainkban. Kimagasló szerepe van a prae- és perikonceptcionális időszakban bevitt folsavnak, különösen ha azt a tényt is figyelembe vesszük, hogy napjainkban minden második várandósság esetében a gyermekvállalás nem tervezetten történik. Bödecs és munkatársai várandósok körében Szombathelyen 2008-2009-ben végzett vizsgálata szerint a megkérdezettek 55,4%-a vitt be kiegészítő jellegű folsavat. Hazánkban jellemzően az áldott állapotban lévő nők többsége csak a várandósságának 10-12. hetében jelentkezik várandósgondozásra. Ekkorra a magzat főbb szervei már kialakultak, azonban bizonyított, hogy az első 28 napban a táplálkozás hiányos volta miatt számos fejlődési rendellenesség alakulhat ki. A fejlődési rendellenességek megelőzéseként elterjedt a magzatvédő vitamin, mely összetételének kiemelendő alkotóeleme a folsav. A várandósság és a praekonceptcionális időszakban a velőcsőzáródási - az agyat és gerincet érintő veleszületett rendellenességek összessége - elváltozások megelőzésében tölt be jelentős szerepet. Kutatásom célja a folsavbevitel alakulásának vizsgálata demográfiai adatok függvényében várandós mintacsoportban.

Anyag és módszer: A vizsgálathoz szükséges mintacsoport Nyíregyházán gondozásba vett várandósok köréből kerül ki. A begyűjtött adatok feldolgozását követően az adaptált kérdések esetében lehetőség nyílik összehasonlító elemzések elvégzésére korábbi kutatási eredményekkel. A folsav szupplementációs készítmények összetétele szerinti pótlólagos bevitel milyenségének összevetéseként tágabb látókörben elemezhető a várandósok egészségmagatartása.

Kulcsszavak: folsav, folsav szupplementáció, magzatvédő vitamin, fejlődési rendellenesség, várandós

Examination of folic acid supplementation of pregnant necessary sample group

Aletta Koller

Supervisor: Ágota Moravcsik Kornyi

University of Debrecen Faculty of Health, Health Care and Prevention, Health Visitor

Abstract. Health promotion of the Hungarian population is a priority area today. It has a prominent role in the folic acid introduced in the prae and the periconceptional period, especially if we take into account the fact that, in the case of every second pregnancy, childbearing is not planned. According to a survey conducted by Bödecs et al. in pregnant women in Szombathely in 2008-2009, 55.4% of respondents took supplementary folic acid. In most cases, a 10-12-week pregnant is expecting to attend. By this time, the main organs of the fetus have already been established, but it is proven that in the first 28 days due to a lack of nutrition, many developmental disorders can develop. The key to preventing developmental abnormalities is a fetus-protective vitamin, whose main component is folic acid. In pregnancy and in the pre-conceptual period, neural tube defects - an aggregate of congenital disorders affecting the brain and spine - plays a major role in the prevention of lesions. The purpose of my research is to examine the study of folic acid intake by demographic data in a pregnant sample group. **Methods and Materials:** The sample group comes from a group of pregnant women cared for in Nyíregyháza. Following the processing of the data collected, it is possible to carry out comparative analyzes of the adapted issues with previous research results. As a comparison of the supplemental intake of the composition of folic acid supplements, the health behavior of pregnant women can be analyzed in a broader perspective.

Keywords: folic acid, folic acid supplementation, fetal protection vitamin, developmental disorder, pregnant

Várandósok egészségmagatartása, különös tekintettel az internetet használó várandósok fizikai aktivitására

Kovács Vivien Florence

Témavezető: Jávorné Dr. Erdei Renáta

Debreceni Egyetem Egészségügyi Kar, Egészségügyi Gondozás és Prevenció alapszak,
Védőnő szakirány

Absztrakt. A rendszeres fizikai aktivitás az egészséges életmód egyik legfontosabb alapeleme, mégis, közismert, hogy csak minden 9. magyar végez a WHO ajánlásainak megfelelő testmozgást. Különböző mérések igazolják, hogy a felnőttek sok időt töltenek ülve, keveset mozognak és nem sportolnak. A felnőtt lakosságon belül, külön figyelmet érdemel a várandósok csoportja, akiknek egészségmagatartását szeretném vizsgálni, hiszen a nők élete során ebben az időszakban elengedhetetlen a magzat egészséges fejlődése érdekében a megfelelő mennyiségű és minőségű mozgás. Ezzel kapcsolatban egyre változatosabb módszerek és ajánlások jelennek meg. Ha a várandóssal, és a magzattal is minden rendben, vagyis a terhesség normális lefolyású, és korábban nem volt vetélés vagy koraszülés, ráadásul a terhes korábban is rendszeresen mozgott, akkor semmi akadálya nincs, hogy az anya várandóssága alatt is folytassa a rendszeres testmozgást. A fizikai aktivitás jó hatással van a vérkeringésre, erősíti a szervezet védekező rendszerét, karbantartja az izmokat, segíti a légzés hatékonyságát (ezzel a szülést is meg fogja könnyíteni), általános erőnlétet, tartást biztosít, oldja a stresszt és nem utolsósorban az önbizalmat is erősíti. A gondosan kiválasztott mozgásformák segítik elkerülni a felesleges kilók felszaporodását, a hát- és deréktáji fájdalmakat, a terhességi cukorbetegséget és a lábdagadást is. Ismert tény, hogy az a várandós, aki aktív marad a terhesség kilenc hónapja alatt is, sokkal könnyebben szül, hamarabb nyeri vissza a terhesség előtti alakját, sőt, még a szülés utáni depresszió is kevésbé veszélyezteti, mint passzívabb sorstársait. Napjainkban egyre több és különbözőbb edzési lehetőség jelenik meg a várandósok számára, és általában ezek a mozgásformák más és más hatással vannak mind az anyára, mind a magzatra számára (például: terhes torna, intim torna, légzéstechnikai órák). A várandósok legnagyobb része ezekről a lehetőségekről az internet segítségével kap információt. Kutatásom segítségével szeretném feltárni a várandósok egészségi állapotát, egészségmagatartási szokásait, a fizikai aktivitást, egészségmagatartást érintő tudásukat. Fel szeretném mérni az internet használó várandósok mozgási szokásait (gyakoriság, időtartam, mozgásforma) és annak hatását az anyára és a magzatra általános állapotára. Valamint szeretnék képet kapni azoknak az állapotosoknak az egészségi állapotáról, akik a várandósságuk előtt és alatt sem végeztek semmiféle fizikai aktivitást. A feltárt eredmények célzottan tudják majd támogatni szülésznői tevékenységemet a várandósgondozás területén.

Kulcsszavak: egészségmagatartás, várandós, fizikai aktivitás, egészségi állapot

Application method role - Playing – game fore motional intelligence progress for orphan and children deprived of parental care

Stupak M., Bowes E.

State higher educational institution “Uzhhorod National University” Faculty of Social Science, Department of Sociology and Social Work. Students of second course, speciality “social work”.

PROBLEM: boarding school students don't have full emotional spectrum in comparable with children which bring up in full value family .

Task:

1. Perform theplay a fairy tale "Cinderella" and learn from the behavior and emotions of the heroes of the fairy tale.
2. To develop the emotional intelligence of children.
3. To create comfortable conditions for children.
4. Develop their creative abilities and creativity.

Using the empirical research method: interactive method, role-playing game, students with children have put the play “Cinderella”. In this performance they used the music that has stepped up and calmed the nervous system of children, thus didnt leave anyone indifferent child. Children in the game have learned to sympathize, to pay attention to other people's emotions, to empathize, to perceive the negative and positive, to openly show their real emotions. During a dive in the fabulous world of the participants in the creative process as well as in life has faced problems, but managed to find the correct algorithm behavior and actions, thus easily defeat them. After the end of the play (the game) was held a master class on painting gingerbread frosting.

In the process of decorating the gingerbread children were able to demonstrate their abilities, imagination and creativity. This master class took place for relaxation participants.

Role play game for emotional intelligence development

Mariana Stupak, Emily Bowes

Thesis supervisor: Zita Batori-Tartsi

Uzhhorod National University, Faculty of Social Sciences, Department of Sociology and Social Work, second year student

Abstract. The activity presented using video screening method, described below was completed within the framework of a professional skills development course prescribed to the 2nd year/course of Social Work students. The fairy tale chosen by us for the children with special learning needs of the boarding school called their attention to the low social status of the protagonist, her inequality as well as the injustices committed against of her, at the same time as offering a roadmap to chance, a way out, hope and solution. All of these had a sensitising impact on the participants on stage and the audience (special boarding school students), while also building empathy and a fulfilling sense of achievement. All of us delivering the fairy tale underwent a learning experience using a relevant topic, while trying ourselves in the roles using our personal experiences and backgrounds. We also gained experience in team work, planning, collaboration and execution of our ideas, while developing greater greater self awareness in the safe environment of a role play.

Using an interactive method, the role-play students of the department, in collaboration with the children of the special boarding school put on stage the fairy tale 'Cinderella'. We came up with the idea of putting together the musical soundtrack of the performance which had both an uplifting as well as calming effect, leaving no child indifferent to the events. Children participating and watching the role play learned to sympathise with the protagonist, pay attention to other people's emotions, empathise, to perceive the negative and the positive, as well as to openly show their true emotions. Immersing themselves in the magical world of the fairy tale, they learned to identify the correct behaviour patterns and actions which they can build on in real life situations. A gingerbread decoration game was an excellent joint release activity after the role play offering a sweet treat for all in the end.

Keywords: video screening, professional skills development, role-play, sensitizing impact, release activity

How do social services interact with students in solving and preventing of social problems?

Nina Turianytsia

Thesis supervisor: Zita Batori-Tartsi

Student of Uzhhorod National University, 2nd course

1. The methodical part.

1.1. The authorities in Ukraine play an important role in solving of difficult and painful problems of the Ukrainian society. They are the generators of ideas and the driving force of changes. The Government directly interacts with local authorities, namely: village, township, town, city, regional and oblast councils. When reviewing the meso-level and analysing the interaction of social services and students of Uzhhorod National University, the following aspects arise:

– Do social services express the will to interact with students?

– How does the University management treat the students?

(a) is the student opinion important to them?

(b) is the student opinion unimportant to them?

– Do the social services will to listen to students' proposals on implementing social projects aimed at the town development and raising of self-awareness of the town inhabitants?

Epistemological aspects.

These ideas are either to be refuted or confirmed while analysing the opinion of Uzhhorod National University students and workers of Uzhhorod social services.

1.2. The theme of the study: “Interaction of social services with students in solving and prevention of social problems”

1.3. The aim and objectives of the study: to consider the expediency and necessity of cooperation between the workers of the social services and students of Uzhhorod National University.

Tasks.

1. to perform theoretical interpretation of basic concepts, in particular: social services, students, interaction and its types.

2. to find out the students' point of view on their attitude to the cooperation with the social services

3. to find out the point of view social services workers on their attitude to the cooperation with the students

The research object.

Object of research on the criteria of the problem carrier.

Students of Social Work specialty and Uzhhorod social services.

Object of research on the criteria of the general problem.

Interaction between students and workers of Uzhhorod social services.

The research subject.

The expediency and necessity of interaction between Uzhhorod National University students and workers of Uzhhorod social services on solving of social problems.

1.6. Interpretation of basic notions.

Social services are a range of public services provided by the governmental, private, and non-profit organizations. These public services are aimed at creating more effective organisations, building stronger communities, and promoting of equality and opportunity.

A student is a person who learns something. Students can be children, teenagers, or adults who attend schools, colleges or universities, as well as other people who study.

Interaction is a kind of action occurring when two or more objects provide an effect upon one another.

1.7 Working theories.

#1 It can be assumed that the low level of interaction between students and social services workers is related to the low level of students' initiative.

#2 It can be assumed that the further active interaction between students and workers of social services will be necessary and useful for the solving of social problems.

2.1. Description of methods and techniques for the obtaining of information. Paying attention to the fact that we are to define the expediency and necessity of interaction between students and social services workers, the questioning has been chosen as the quantitative methods of research. Time frame.

Preparatory stage. From the 13th of November till the 27th of November Questionnaire. From the 27th of November till the 8th of December. Analysis the results. From 8th of December till the 13th of December. Questionnaire.

Questionnaire for students.

1. What is your specialty?

2. Which course do you study at?

3. Are you ready to interact with social services workers of Uzhhorod?

a) yes

b) no

4. Why?

Questionnaire for social services workers.

1. Which social institution do you work at?

2. Are you ready to interact with the students?

a) yes

b) no

3. If yes, which direction is among the most prioritised for the cooperation with students?

Analysis of results of students' questioning.

We have interviewed 110 students: 27% of students are positive about cooperation, 52% of students have not provided the answer, 21% of students do not see the need for it.

Analysis of results of questioning of social services workers.

We have interviewed 40 workers of social services: 97% of workers are positive about cooperation, 3% have not provided the answer.

The quest was conducted as a supportive activity. It was held in the Transcarpathian Oblast State Administration. 7 teams took part in that quest. We have demonstrated our knowledge on violence issues, as well as strong physical fitness. We guessed the principles of social work quickly and answered all the other questions. Thus, it was found out that the social services workers demonstrated their interest in service duties. In addition, the qualitative interaction is to be supported between social service workers and students in solving of social problems.

Nekünk lehetne jövőnk ?!
Autista fiatalok foglalkoztatáspolitikai perspektívái Nagyváradon

Tamás Ágnes I. éves Európai szociálpolitikák mesterszakos hallgató

Témavezető: Dr. Belényi Emese

Partiumi Keresztény Egyetem, Gazdaság és Társadalomtudományi Kar Európai
Szociálpolitikák mesterszak

Absztrakt. Dolgozatomban a fiatal autista felnőttek munkahelyteremtési lehetőségét, illetve ennek egyik alternatívájaként az ún. rehabilitációs „farm” jellegű teljes körű foglalkoztatási formákat vizsgáltam Ezek a fiatalok már kikerültek az iskolarendszereből, ám munkaerő-piaci elhelyezkedési potenciáljaik szinte kilátástalanok. Esély egy jobb jövő reményében számukra is jár.

A téma alapos áttekintése magába foglalja a rendelkezésre álló szakirodalmi munkák, elméletek szintetizálását, ezt követte az empirikus vizsgálat elvégzése majd az elemzés és a következtetések és a javaslatok megfogalmazása. Úgy gondolom, hogy a mai napig is az autizmusról nagyon keveset tudunk. Elhatároztam, hogy az autizmusról fogok kutatást végezni, mégpedig olyan területen, ami a legjobban foglalkoztatja a fiatal felnőttek szüleit. Szinte minden szülő nyugtalan amiatt, hogy gyermeke milyen mértékű önállóságot fog elérni, vagy hogyan fogja megállni a helyét a világban akkor, amikor ők már nem lesznek többé ott, hogy gondoskodni tudjanak róla. Szociális munkásként ennek a figyelemfelkeltés folyamatnak szeretnék aktív és hatékony részese lenni. Tudom, hogy a fogyatékos emberek nem kevesebbek, mint társaik. Sajátos igényű emberek ők, ez adja a különbözőségüket.

Kulcsszavak: életminőség, esélyegyenlőség, munkaerőpiac, autista fiatalok

**DEBRECENI
EGYETEM
EGÉSZSÉGÜGYI KAR**

Jegyzet

**DEBRECENI
EGYETEM
EGÉSZSÉGÜGYI KAR**

Jegyzet

**DEBRECENI
EGYETEM
EGÉSZSÉGÜGYI KAR**

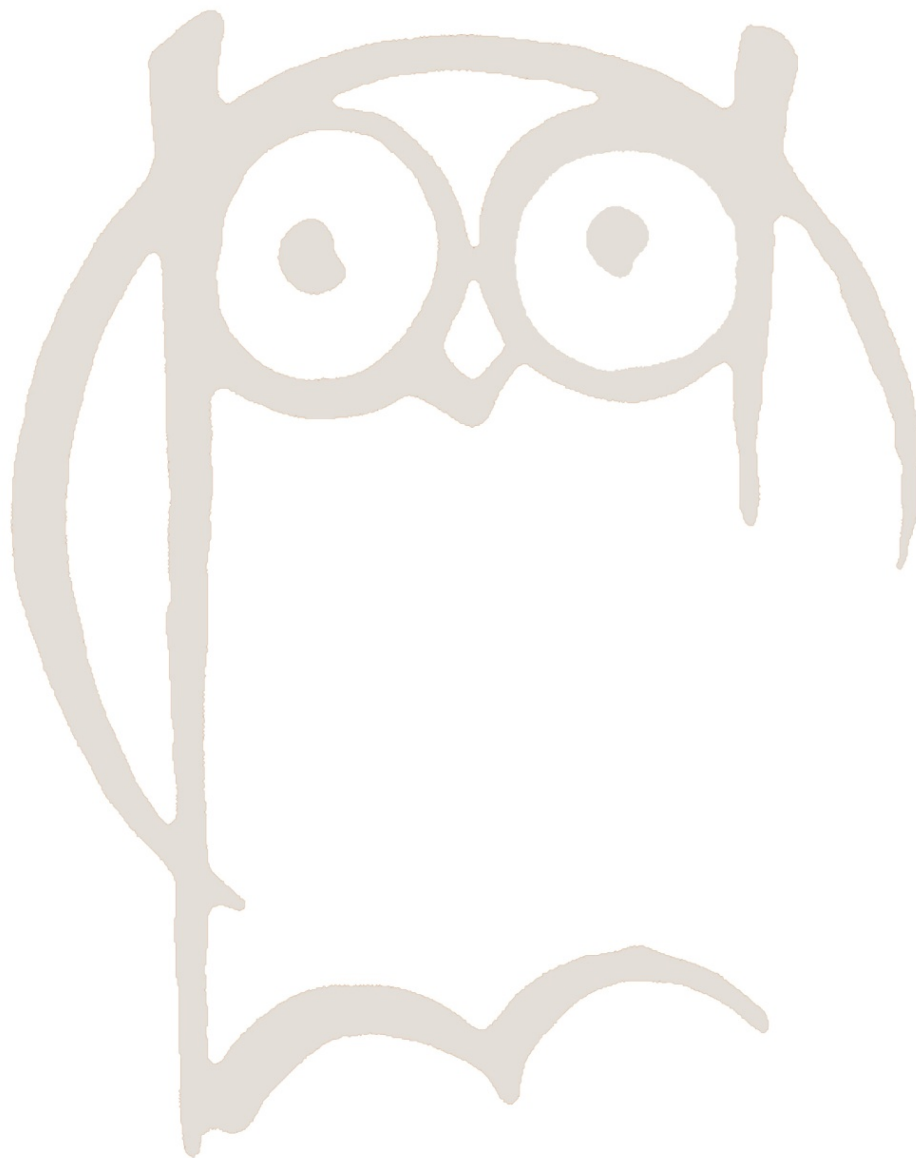
Jegyzet

**DEBRECENI
EGYETEM
EGÉSZSÉGÜGYI KAR**

DEBRECENI
EGYETEM
EGÉSZSÉGÜGYI KAR

A kiadvány elkészítését és a konferencia lebonyolítását az NTP-HHTDK-17-0046-es számú, Felfedezlek tudomány című pályázathoz kapcsolódóan a Nemzeti Tehetség Program, az Emberi Erőforrások Minisztériuma, az Emberi Erőforrás Támogatáskezelő és az Oktatókutatató és Fejlesztő Intézet támogatta.

EMBERI ERŐFORRÁS
TÁMOGATÁSKEZELŐ

EMBERI ERŐFORRÁSOK

NTP-HHTDK-17-0046

Nemzeti
Tehetség Program